

Inhoudsopgave

Pagina

Inleiding Algemeen 12

Inleiding deel I 16

I. Verdwenen betaalmiddelen

(i) Oceanië

1. Bagi schelpengeld	Trobriand eilanden (zie 'kula')	20
2. Bakhia, poata, bareke en hokata	Solomon eilanden	22
3. Bijklingen en steenbijlen	Australië, Papua Nieuw Guinea, Trobriand-eilanden	25
4. Bilum	Papua Nieuw Guinea	30
5. Birok	Nieuw Ierland	33
6. Boemerang	Centraal Australië	32
7. Dangangtang (zie Wela)	Papua Nieuw Guinea	150
8. Dibidibi	Torres Strait-eilanden	35
9. Diwarra	Nieuw Brittanië	36
10. Doba, bananenbladgeld	Trobriand eilanden	38
11. Dolfijntanden	Malaita, Solomon eilanden	39
12. Dolkgeld	Papua Nieuw Guinea	42
13. Glazen ringen	Papua Nieuw Guinea	43
14. Gordels van mensenhaar	Australië en Micronesië	44
15. Honden-, zwijnen- en haaiantanden	Papua Nieuw Guinea	46
16. Jé-stenen	Dani, Papua Nieuw Guinea	49
17. Kasuaris-veren(-pen)geld	New Brittanië, Papua Nieuw Guinea	50
18. Kauri schelpen	Afrika, China, Oceanië, Suriname	52
19. Kesa	Solomon eilanden	57
20. Ketekome	Solomon eilanden	60
21. Keverpootjes-snoeren	Wuvulu, San Matthias Island	61
22. Kina	Papua Nieuw Guinea	62
23. Kokosnootschaal-snoer en Tekaroro	Gilbert eilanden, Caroline eilanden, PNY, Yap	66
24. Kula schelpengeld	Trobriand eilanden	67
25. Lave	Solomon eilanden	72
26. Lonka Lonka	Australië	74
27. Matgeld	Yap, Vanuatu, S. Matthias, Tikopia, Samoa	76
28. Mbokomo	Solomon eilanden	79
29. Mikak	Papua Nieuw Guinea	80
30. Mis	Nieuw Ierland	81
31. Mokakina	Papua Nieuw Guinea	85
32. Mok mok	Nieuw Brittanië	90
33. Mwali schelpengeld	Trobriand eilanden (zie ook 'kula')	92
34. Nassa-schelpenmatten	Papua Nieuw Guinea, Nieuw Brittanië	93
35. Ndap en Nko	Rossel Island, Papua Nieuw Guinea	95
36. Osidiaangeld	Papua Nieuw Guinea en de Admiraliteitseilanden	97
37. Omak	Papua Nieuw Guinea	99
38. Rokjesgeld	Nw Caledonië, Nw Guinea, Trobriand	100
39. Schedelgeld	Torres Strait eilanden, Nieuw Guinea, Borneo	102
40. Schelpenringen	Papua Nieuw Guinea	105
41. Schelpenstaven	Papua Nieuw Guinea	106
42. Slagtanden	Vanuatu, Papua Nieuw Guinea	108
43. Tabak-geld	Nieuw Guinea, zuid Afrika, Melanesië	112
44. Tabua	Fiji	113

45. Tafuliae'	Malaita, Solomon Islands	115
46. Talipun	Papua Nieuw Guinea	117
47. Teau of verenrol	Santa Cruz eilanden	119
48. Toluk en Udoud	Palau	126
49. Tridacna reuzenschelpenring	Papua Nieuw Guinea	129
50. Tekaroro (zie kokosnootschaal-snoer)	Marshall eilanden, Gilbert-eilanden	66
51. Tuali	Nieuw Brittanië	138
52. Verenstokjes	Melanesië	141
53. Vishaakjesgeld	Solomon eilanden, Marshall-eilanden	142
54. Vissentanden	Buka eiland, Bougainville	143
55. Vleermuiskaken	Fiji, Nieuw Ierland, Solomon eil., Nieuw Guinea	144
56. Vula en Mies	Nieuw Brittanië en Nieuw Ierland	145
57. Wauri en O	Torres Strait-eilanden	147
58. Walvstand (zie 'Tabua')	Fiji	113
59. Wela, dangangtang en rarup-kettingen	Papua Nieuw Guinea en Flores	150
60. Yap-stenen	Yap	154
61. Yar-parelmoergeld	Yap	157
62. Zaru	Solomon eilanden	159
63. Zoutgeld	Papua Nieuw Guinea	161

Appendix. Sieraden(-geld) Oceanië

64. Bipane, neusgeld uit schelp	Papua Nieuw Guinea	166
65. Kapkap / Dala-kapkap	Solomon eilanden, Nieuw Ierland	168
66. Koiyu	Papua Nieuw Guinea	170
67. La'oniasi	Solomon eilanden	171
68. Nelo en ander neusgeld van schildpad	Solomon eilanden	173
69. Otsj, neusgeld uit been	Papua Nieuw Guinea	174
70. Tema	Solomon eilanden	176
71. Usu usu	Solomon eilanden	179

(iii) Azië

1. Bamboegeld	China	182
2. Bijltjes	China, Thailand	184
3. Bloemengeld en bladgeld	Thailand	185
4. Bung	Philippijnen	187
5. Cash munten, money trees, sleutelgeld	China	188
6. Cash munten, bundel	Indonesië	191
7. Deoganta	India / Tibet	193
8. Dodenkop- of geestgeld	China	195
9. Dzi-kralen	Tibet	196
10. Goktokens	Thailand	198
11. Gong-geld	Sumba	201
12. Ka-K'im	Thailand	202
13. Kanatar (zie Loda)	Sumba eilanden, Indonesië	220
14. Kano-geld	Sumatra	204
15. Kanon-geld	Brunei	205
16. Karton-geld	Japan	207
17. Krisgeld	Maleisië	208
18. Kuan, Ming-bankbiljet	China	209
19. Kyee Zee	Vietnam	211
20. Lang en tien-zilverbaren	Vietnam	215
21. Larijnen	Perzië, Ceylon, Malediven, Java	217
22. Loda	Sumba eilanden, Indonesië	219
23. Mamuli	Sumba eilanden, Indonesië	220
24. Miniatuur-bronzen	China	222

25. Mokko	Alor, Indonesië	227
26. Muntzwaarden	China	232
27. Pod Duang	Thailand	234
28. Spadegeld	China	236
29. Sycee	China	238
30. Taj gandja	Sulawesi	245
31. Terracotta tokens	Perzië	246
32. Theetegelgeld	China	247
33. Tijgertongen	Thailand	249
34. Tingeld (pitis / geldboom)	Maleisië	252
35. Tok (Nghön hôi)	Thailand	254
36. Tokugawa muntplaten	Japan	257
37. Zilveren sieradengeld	Thailand, Birma, Laos, China	259

Appendix. Het kogelgeld van Sumatra en Borneo

38. Kogelgeld (ijzer)	Sumatra, Borneo	264
-----------------------	-----------------	-----

(iii) Afrika

De bevolkingsgroepen van Afrika, overzichtskarten

1. Guinea en omgeving	269
2. Nigeria en omgeving	270
3. Soedan en omgeving	271
4. Gabon en omgeving	272
5. Kongo Kinshasha / Democratische Republiek Kongo (kaart 5 A en 5 B)	273
6. Oost- en Zuid-Afrika	275

Verdwenen Betaalmiddelen

1. Afo-hakken	Nigeria	278
2. Alo, speergeld van de Ibo	Nigeria	279
3. Ankergeld	Gabon en de Republiek Kongo	280
4. Armbandgeld van de Baule	Ivoorkust	281
5. Bandaka	Kameroen / Tjaad	282
6. Barnsteen	Tjaad, Mali, Guinea, Soedan	283
7. Baso	Kongo	286
8. Bel / dubbele bel / enkele bel	Kameroen	287
9. Bokonga en Konga	Kongo	290
10. Boloko, konga of olifantsrib	Kongo	292
11. Bongo of loggoh kullet	Soedan	349
12. Bontgeld	Madagaskar	295
13. Bubi-ijzerstukken	Equatoriaal Guinea	296
14. Chamba-hakken	Nigeria	297
15. Cheetem, calabar en loshi	Nigeria	298
16. Cijfer 8 –geldstukken	Kongo	299
17. Conus schelpen	Oost-, Centraal- en Zuid-Afrika	300
18. Dansgordels	Kirdi, Kameroen	302
19. Dikonga	Kongo	304
20. Djokélebalé	Kongo, Kameroen, Gabon	305
21. Dubil en mbal	Nigeria, Kameroen	306
22. Dupa	Kameroen	308
23. Ebaka	Kongo	309
24. Eierschaal-snoer	Zuidwest Afrika	311

25. Enkelbandgeld van de Dan	Liberia en Ivoorkust	312
26. Enkelbandgeld van de Jonga	Kongo	313
27. Ensuba	Gabon	315
28. Geldebomen	Yoruba, Nigeria	318
29. Glazen kauri's	Heel Afrika	319
30. H-kruizen en Katanga-kruizen	Zimbabwe en Kongo	320
31. Hakgeld van de Hungana	Kongo	325
32. Halsmanilla	Yoruba, Nigeria	326
33. Halssieraden	Nigeria	327
34. I of dubbele T	Zambia	328
35. Idoma-ijzerstaven	Nigeria	329
36. IJzeren ruiters	Mali	320
37. Ikakalaka	Kongo	331
38. Ikonga	Kongo	332
39. Ivoor	Kongo	333
40. Iwenga of kundja	Kongo	334
41. Jembe	Tanzania	335
42. Kauri's als bruidsgeld	Zuid Afrika	336
43. Kissi-pennies	Nigeria	337
44. Konga armbandgeld (zie Bokonga)	Kongo	290
45. Konga, koperstaven	Kongo	339
46. Koperbaren	Kongo	341
47. Kul	Tjaad	342
48. Kwa (zie onder 'munsela')	Kongo	372
49. Kwasunting	Nigeria	344
50. Lakyeeng	Kongo Kinshasa	345
51. Lele IJzergeld	Kongo	346
52. Liganda	Kongo	347
53. Likonga	zie 'Ebaka'	309
54. Loggoh Kullet	Soedan	349
55. Lokolo	Kongo	351
56. Mal	Oeganda, Soedan	
352		
57. Mandjong	Gabon	354
58. Manilla's	West Afrika	357
59. Matgeld	Kongo	363
60. Mbili Ngbaka	Zaire	367
61. Mbole speergeld	Kongo	368
62. Millefiori en andere kralen	Afrika	370
63. Mundu	Tanzania	372
64. Munsela, lingeme, bokona en kwa	Kongo	373
65. Ngindza	Centraal Afrikaanse Republiek	374
66. Olifantsstaart, olifantsharen	Kongo	376
67. Onganda	Kongo	377
68. Onlua	Kongo (Brazzaville)	380
69. Oshele	Kongo	381
70. Paraplugeld	Sara	384
71. Purr purr	Nigeria	386
72. Raffia-mat / raffia-rol	Afrika	387
73. Sakania	Tsjaad, Kameroen, Nigeria	388
74. Shi-hak	Kongo Kinshasa	389
75. Sompé	Ivoorkust	390
76. Speergeld van de Ngbaka	Kongo	391
77. Spiraalstaven	Kongo	394
78. Su!u (dubbele hak)	Nigeria	395
79. Tajere	Kameroen, Nigeria	396
80. Talhakimt	Mali, Niger, Mauretanië	397

81. Tukula	Kongo	398
82. Vere-kettingen	Nigeria	399
83. Vishaakgeld van de Fang	Gabon	400
84. Zinder-kruis	Nigeria	401
85. Zong	Gabon	403
86. Zoutgeld	Mali / Ethiopië	404

Appendix. Prestige-objecten en sieraden(-geld) Afrika

87. Armschild	Togo	408
88. Bango	Kongo	409
89. Bunga of Mungere	Kongo	410
90. Dadiya-messen	Nigeria	411
91. Ekonda ceremonieel mes	Kongo	412
92. Executiezwaard	Kongo	413
93. Fantasie-ijzerstukken	Kameroen	414
94. Haakgeld	Nigeria	415
95. Kirdi ceremoniële hakken	Nigeria / Kameroen	416
96. Masura	Centraal Nigeria	417
97. Paardehoofd-'geld'	Nigeria, Kameroen	418
98. Rozetten	Nigeria	419
99. Sikkal	Nigeria	420
100. Slangen'geld'	Nigeria	421
101. Spiraal'geld'	Kameroen	422
102. Tolo kajin	Ivoorkust	423
103. Trombash	Soedan	424
104. Vogelkopmes	Gabon	425
105. Weesgeld	Soedan	426
106. Werpmissen	Kongo, Tjaad, Kameroen	427
107. Zande werpmessen	Kongo, Zuid-Soedan	428
108. Zapp-o-zapp	Zaire	430
Fotoverantwoording		433
Literatuur		434